

Signalenkaart

Meldcode

Kijk voor meer achtergrondinformatie over de diverse stappen zie www.meldcode.nl

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast.

Signalen die niet op de kaart staan / signalen van derden

Mogelijk zijn er zaken die niet op de kaart vernoemd zijn, maar die u wel zorgen baren. Deze kunt u meewegen bij het besluit om wel of niet te melden. Wij adviseren u terughoudend te zijn met signalen die u niet zelf heeft waargenomen en waar mogelijk deze personen te stimuleren zelf de stappen van de meldcode te zetten of contact op te nemen met Veilig Thuis.

Stap 2: Collegiale consultatie

Bespreek de signalen met een deskundige collega of in een teamoverleg. Vraag zo nodig ook advies aan Veilig Thuis. Leg de uitkomsten van de collegiale consultatie en/of het gegeven advies vast in het leerlingdossier. Schrijf op met wie, wat en wanneer u dit besproken heeft.

Stap 3: Gesprek met de ouders/verzorgers

Bespreek de signalen met de ouders/verzorgers. Hebt u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouders/verzorgers, raadpleeg dan een deskundige collega (ib) en/of Veilig Thuis.

Leg de ouders/verzorgers het doel uit van het gesprek;

- Beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan;
- Nodig de ouders/verzorgers uit om een reactie hierop te geven;
- Kom pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de ouders/verzorgers, is alleen mogelijk als:

- Er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van het kind, die van u zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;
- Als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouders/verzorgers door dit gesprek het contact met u zal verbreken en dat het kind daardoor niet voldoende meer kan worden beschermd tegen het geweld.

Stap 4: Wegen van het geweld aan de hand van afwegingskader

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de cliënt de aard en ernst van het huiselijk geweld en/of kindermishandeling, middels het afwegingskader. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. U kunt gebruik maken van risicotaxatie-instrumenten, indien deze in uw organisatie beschikbaar zijn.

Beantwoord de volgende vragen van het afwegingskader:

1. Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier

Ja: Ga verder met afweging 2

2. Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

Nee: Ga verder met afweging 3

Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.

3. Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te

wenden? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.

Nee: Melden bij Veilig Thuis

Ja: Ga verder met afweging 4

4. Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.

Nee: Melden bij Veilig Thuis

Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.

5. Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen? Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen.

Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.

Ja: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Raadpleeg in geval van twijfel altijd (opnieuw) Veilig Thuis. Zij bieden ondersteuning bij het wege van het geweld en van de risico's op schade en zij kunnen adviseren over vervolgstappen.

Stap 5: Beslissen over het doen van een melding en het inzetten van noodzakelijke hulp

U maakt de beslissing of melden bij Veilig Thuis noodzakelijk is en/of dat hulpverlening kan worden georganiseerd. Deze beslissing legt u vast in het dossier van het kind (Parnassys):

- Informeer de ouders/verzorgers dat u contact opneemt met Veilig Thuis;

- Meld uw vermoeden bij Veilig Thuis;
- Sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- Overleg bij uw melding met Veilig thuis wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om het kind en naastbetrokkenen zoals gezinsleden te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld.
- Organiseer de noodzakelijke hulp en meld dit bij Veilig Thuis;
- Volg de effecten van deze hulp;
- Doe wederom een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld en/of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Signalen 4 tot 12 jaar

Hieronder kunt u de signalen aanvinken die u waarneemt bij het slachtoffer en de pleger. Als u onderaan de tekst op volgende klikt, kunt u de risicofactoren voor de gehele casus aanvinken.

Slachtoffer

Misdraagt zich (diefstal, brandstichting, vandalisme)

Gebruikt alcohol en/of drugs

Heeft regelmatig buikpijn, hoofdpijn of last van flauwvallen

Gedraagt zich niet naar zijn leeftijd, is niet zindelijk op de leeftijd dat het hoort of heeft een terugval in gedrag

Laat afwijkend spel zien

Neemt geen vriendjes mee naar huis

Blijft rondhangen na schooltijd en / of is heel vroeg op school, komt regelmatig te laat

Presteert op school onder het eigen kunnen of er is een plotselinge terugval in prestaties

Gedraagt zich overdreven aangepast en afhankelijk of rebelleert

Is wantrouwend, houdt afstand of maakt geen oogcontact

Is agressief richting zichzelf, anderen en/of omgeving

Is bang om alleen te zijn of heeft angst voor bepaalde mensen of plekken

Vertoont plotselinge gedragsverandering in contact met ouders/verzorgers

Heeft angst voor lichamelijk contact of is juist overdreven gericht op lichamelijk contact

Heeft een negatief beeld van zichzelf en de omgeving

Gedraagt zich passief en apathisch of juist heel druk
Heeft een vertraagde ontwikkeling of stoornissen (spraak, motoriek, groeiachterstand)
Vertoont angst voor lichamelijk onderzoek
Is vaak ziek of ziektes herstellen slecht
Heeft ongezonde eet- en slaapgewoonten (opvallend vermageren of aankomen, oververmoeid)
Is verwaarloosd (hongerig, slecht gebit, vieze, niet passende kleding)
Heeft verwondingen en/of oude littekens (blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, onverklaarbare verwondingen op vreemde plekken)

Specifiek voor seksueel misbruik

Heeft angst voor mannen of vrouwen in het algemeen of voor een man of vrouw in het bijzonder
Heeft pijn, verwondingen, infecties aan de geslachtsorganen
Vertoont niet bij de leeftijd passend seksueel gedrag of kennis
Weigert om over een 'geheimpje' te praten dat het met een andere volwassene heeft

Pleger

Weigert benodigde medische of geestelijk hulp voor het kind
Vertoont negatief / dwingend gedrag t.o.v. het kind
Vermijdt verantwoordelijkheid te nemen voor eigen gedrag en/of beschuldigt het kind
Heeft een laag gevoel van eigenwaarde, negatief zelfbeeld
Ziet geweld als een middel om problemen op te lossen
Gaaf steeds naar andere artsen, ziekenhuizen (shopping)
Volgt adviezen van school of andere instanties niet op
Verhuist regelmatig, of is regelmatig verhuisd
Mijdt contact met leerkrachten op school
Wordt ondersteund door veel hulpverlening binnen het gezin
Meldt zichzelf of gezinsleden vaak ziek
Is onzorgvuldig in het nakomen van afspraken
Heeft relatieproblemen
Leeft in een sociaal isolement / gesloten gezin
Houdt het kind vaak thuis
Stelt zich overbeschermend op
Scheldt het kind uit en/of troost het kind niet
Geeft aan het kind niet aan te kunnen en/of maakt overmatig gebruik van "zoethoudertjes"
Uit veel klachten over het gedrag van het kind

Heeft verwachtingen die niet bij de leeftijd van het kind horen
Gedraagt zich onverschillig t.o.v. welzijn van het kind
Geeft vage verklaringen voor verwondingen/verwaarlozing